

מרחבי האלימות וטווח ההמשגה של מלחמת אזרחים

קול קורא של קהילת צבא וביטחון

כנס האגודה הסוציולוגית הישראלית, פברואר 2025

צל מלחמת האזרחים מלווה את השיח הציבורי בישראל בשנתיים האחרונות. הופעות המונח מנסות לתת משמעות לדינמיקה בין רשויות בישראל לבין אזרחים מוחים, כמו פיטורין ומעצרים אלימים ומשפילים. המונח גם מנסה להסביר ולארגן אחדים ממופעי האלימות והמוות שאינם במסגרת של תיווך מוסדי, במנעד הרחב של ווידוא הריגה, דריסה בהפגנות, חבלה במשאיות מזון, וביזוי משפחות של חיילות, חיילים, אזרחיות ואזרחים ישראלים ששבויים בעזה.

קהילת צבא וביטחון בחנה את נושאי מלחמת האזרחים ומלחמת האחים בסדרת פגישות בזום שהתקיימה בין אוגוסט 2023 לדצמבר 2023. למדנו מתובנות המחקר ההיסטורי על מלחמות אזרחים בסוריה, אתיופיה, ארצות הברית, ספרד, לבנון ורוסיה (המהפכה הבולשביקית ומלחמת רוסיה-אוקראינה הנוכחית). בדיונים, בחנו את האופנים שבהם הניתוח ההיסטורי שופך אור על ההתרחשויות בישראל, ולחלופין פוגם בהבנתן הסוציולוגית.

עסקנו בסוגיות כמו אלימות בהשגת טרנספורמציה משטרית וחברתית, מעורבות אליטות צבאיות, חלוקת נשק, שליטה על כבישים, תחבורה ומזון. בחנו את הדינמיקה המושגית של אחים ואזרחים, דת ואתניות, אידיאולוגיה ופעולה, מחאה רחבה ומלחמת אזרחים, וכמובן אי-שוויון.

כנס האגודה הסוציולוגית בפברואר הקרוב מתמקד ברב-תחומיות ובטשטוש גבולות, בהקשרי חוויה, מוסר, מוסד ודיסציפלינה. בהתאם, נבקש לדון באלימות המחלוקות הפנימיות, ובזיקות בין תובנות היסטוריות לבין רשמים סוציולוגיים עכשוויים בישראל ומחוצה לה.

נקבל בברכה הצעות אמפיריות ומושגיות – נא לשלוח תקצירים בני 300 מילים עד ה- 28.10 לניצן רותם למייל nitzanro@post.bgu.ac.il

* שימו לב שאפשר גם להגיש תקצירים לועדת הכנס בנושאים אחרים שקשורים לצבא וביטחון, אך לא מטעם הקהילה.